

Sağlıkta Hekim ve Hekim Dışı Personel Çatışması

Bugünlerde, hekimler ile hekim dışı sağlık personeli arasında giderek yükselen bir gerginlik ve sözlü-yazılı ifadelerle dökülen bir çatışma eğilimini gözlemliyoruz. Sağlık hizmetlerini olumsuz etkileyen, iş ve çalışma huzurunu bozan bu atmosferin oluşumunda, Sağlık Bakanlığının meslek şovenizmini besleyen düzenlemelerinin, haksız ek ödeme politikalarının, kifayetsiz kalan sözleşmeli sağlık yöneticilerinin de etkili olduğu doğru ve gerçektir. Ancak, bu yazımda meseleye biraz daha derin ve geniş kapsamlı yaklaşmak istiyorum.

Bundan 30 yıl önce, çiçeği burnunda yeni mezun bir Sağlık Memuru olarak kamuda göreve başladığımda, henüz 18 yaşındaydım. Ben ve benden 10 yıl önce/sonrakiler de hemen hemen aynı durumdaydık. Yani Sağlık Memuru, Hemşire, Ebe, Çevre Sağlığı Teknisyeni, Laborant, Röntgen Teknisyeni gibi sağlık mesleklerini kamuda ve özel sektörde yapabilmek için, Sağlık Meslek Lisesi mezunu olmak yeterliydi. Bizden daha eski nesillerde ise, ilk ve ortaokul mezunları bile kısa süreli kurslar alarak yine 17-18 yaşlarında ebelik, hemşirelik gibi görevlere başlayabiliyorlardı. Ben de bu eski jenerasyondan abi ve ablalarımızla çalıştım.

Lise ve Ortaokul mezunları sağlık mesleklerini ifa edebiliyorken dahi, Tıp Doktorluğu için en az 6 yıllık üniversitelerden mezun olmak şarttı. Yani Lise mezunu bir hemşire ile Tıp mezunu bir doktor arasında ilk günden itibaren en az 6 yıllık bir yaş ve eğitim farkı bulunuyordu. Bu fark ister istemez Tıp doktorlarının lehine bir saygı ve otorite kaynağıydı. Zaten bizler de Dr. büyüklerimize eğitimleri, bilgileri, sağlık hizmetlerindeki liderlikleri ışığında saygı ve sevgiden geri kalmıyorduk. Bu iletişimi karşılıklı suiistimal edenler çıksa da ana çerçeve bu şekilde oturmuştu. Yaş ve eğitim açısından daha önde olan hekimlerin, çalışma ortamında, sağlık hizmeti dışında kalan saygınlık ve amirlikle ilgili talep ve

beklentileri de makul sınırlar içinde hoş görülüyor ve uyum sağlanıyordu.

Hekimlerin, hekim dışı sağlık personeline karşı oluşan otoritelerinin bir başka nedeni de eğitimci ve yol gösterici nitelikleriydi. Sağlık Meslek Liselerinin eğitimleri, her ne kadar güçlü ve ayrıntılı olsa da teknolojik yenilikleri, çalışılan birimle ilgili özel hizmetleri ve el becerilerini geliştirmek için, hekimler diğer sağlık personeline sürekli bir eğitimci, mentor ve yol gösterici rolündeydi. Bu durum doğal bir saygı, sevgi ve itaat duygusu geliştiriyordu. Mesela, ben sünnet yapmayı ve estetik cerrahi sütur (dikiş) atmayı, henüz lise 2. sınıftayken yanında stajyerlik yaptığım **Op. Dr. Ercan Kıvanç** Hocamızdan öğrenmiştim. Onun titiz bir öğretmen gibi sütur tekniklerini sabırla göstermesi, yastıklar üzerinden sayısız defa denetmesi, damar bağlamayı, cerrahi el aletlerinin nasıl kullanılacağını uygulamalı öğretmesi, sevgisi ve ilgisi unutamayacağım, her defasında hayır ve dua ile yad edeceğim güzellikleridir.

2.000'li yıllardan itibaren hekimler ile hekim dışı personel arasındaki yaş ve eğitim makası gittikçe daraldı ve neredeyse kapanma noktasına geldi. Artık, hekim dışı sağlık mesleklerini resmen yapabilmek için de en az 4 yıllık lisans mezunu olmak gerekiyor. Lisans mezunu olan sağlıkçılar imkan bulduğunda, kısa süre içinde hem yatay hem de dikey eğitimlerini devam ettiriyorlar. Yani hukuk, işletme, sosyoloji gibi farklı alanlarda ikinci, üçüncü lisans eğitimlerini aldıkları gibi, sağlıkla ilgili yüksek lisans ve doktora gibi programlara da dikey olarak devam edebiliyorlar. Bu vaziyet, hekimler ile diğer sağlık personeli arasındaki yaş farkıyla birlikte eğitim-kültür açığını da kapatıyor. Fazla fark kalmayınca, hekimlerin davranışlarında görülen emredici, üstenci tavırlarına karşı tolerans azalıyor ve çatışmalar yaşanıyor. Eskiden sağlık hizmetleri hekim odaklı otoriter bir organizasyon altında yapılıyorken, diğer mesleklerin kurumsallığını tamamlaması ile artık fonksiyonel bir meslekler arası işbirliğine ve ekip çalışmasına evrilmiştir. Ne var ki, bazı hekim dostlarımız halen bu gerçeği kabul etmekte zorlanıyor ve kazanılmış hak gibi gördüğü otoriter yaklaşımlarını terk edemiyorlar.

21. yüzyılda teknoloji karşısında hızla yok oluşa doğru giden ve makineleşen mesleklerden birisi de klasik tıp doktorluğudur. Artık sübjektif muayene ve karar alma süreçlerinin yerini teknolojik teşhis ve tedavi yöntemleri almaya başlamıştır. Çoğu tedavi uzaktan tetkik ve inceleme işlemi ile yapılabildiği gibi, cerrahi ameliyatlar dahi robotlaşma sürecine girmiştir. Tıbbi karar alma ve teşhis süreçlerini yapay hafıza sistemleri üstlenmektedir. Hekimlik mesleği fiili uygulamadan çekildiği gibi, diğer sağlık meslekleri üzerindeki eğitimci kimliğini de yitirmektedir. Bu durumun yaşanmasında, sayısı hızla artan fakat eğitim kalitesi yükselmeyen tıp fakültelerinin, yeterince pratik yapamadan ve hastalarla etkileşimi güçlenemeden sahaya çıkmak zorunda kalan hekimlerin artması da etkili olmuştur. Klasik tıp fakültesi eğitimi ile üstenci bir bakışla yetişen hekim dostlarımız, sahaya çıktıklarında teorik eğitim kalıpları ile gerçeklerin benzemezliğini fark edebildikleri ölçüde başarılı uyum sağlayabiliyorlar.

Sağlık Bakanlığının çıkarmış olduğu mevzuatlar ve uygulamalar ile sağlık personelinin kaynaşmasını sağlayacağı yerde, haksız ve adaletsiz ek ödeme gibi zararlı işlerinde ısrar ederek sorunları körüklediğini, tipik bir Hekim Bakanlığı imajını güçlendirecek her şeyi yaptığını üzümlere izliyoruz. İş ve hizmet istenirken ekip vurgusunu yapanların, hak ve kazanç paylaşımında hekim dışı personeli yok sayan ve değersizleştiren uygulamaları kabul edilemez. Yeni hastanelere isim verilirken dahi sadece hekimlerin dikkate alınması hekim dışı bir personelin önemli bir sağlık kurumuna isim olarak önerilmemesi de tipik bir meslek ayrımcılığıdır.

Temel sağlık personelinin neredeyse tamamı kadrolu devlet memuru veya eşdeğer statüde olan kamu sağlık kurumlarına sözleşmeli sağlık yöneticilerinin atanması faydasız ve yanlıştır. Siyaset, üst düzey bürokrasi ve sendika üçgeni içinde yer bularak sözleşme imzalayabilen sağlık yöneticilerinin, gerçek anlamda performansı hiç bir zaman ölçülmemekte ve değerlendirilememektedir. Çalıştıkları hastanelerde personele sıfır ek ödeme çıksa da kendileri her ay tavandan döner sermaye alan sözleşmeli yöneticilerin; en önemli dertleri yerlerini korumak, mümkünse bir üst makama geçmek,

sözleşmelerini tehlikeye atabilecek sorunları ötelemek veya gizlemek, potansiyel tehdit ve rakiplerini saf dışı bırakmak, gerekli de olsa riskli konularda inisiyatif kullanmaktan kaçınmaktır. Kurumsal aidiyet duygusu gelişemeyen, eskiye nazaran yetkileri önemli ölçüde azaltılan ve merkezileştirilen sözleşmeli yöneticilerin, sağlık personelinin sorunlarını gidermek yerine kronikleştirme etkisinde olduklarını belirtmek gerekir.

Hekim ve hekim dışı sağlık personelinin arasındaki uyumsuzluğu gidermek için neler yapılmalıdır?

Tıp Fakültelerindeki eğitim sistemi ıslah edilerek hekimlere “Tanrının yeryüzündeki eli” kibrinin aşılması terk edilmelidir. Sağlık hizmetlerinin bir ekip ürünü olarak etkili ve değerli olduğu, hekimlerin bu ekibin kıymetli bir unsuru olduğu ve diğerleriyle birlikte kıymetinin hissedilebileceği aşılmalıdır. Yani psikoloji, iletişim ve yönetim konularında destekleri arttırılmalıdır. Sağlık Bakanlığı hekim şovenizmini körükleyen uygulamaları ve ayrıcalıkları bırakmalıdır. Eskiden daha makul seviyelerde bulunan ücret farklarının insanlık dışı uçuruma dönmüş vaziyeti düzeltilmelidir. Tayin ve atamalarda siyaset-sendika-bürokrasi tekeli kırılarak ehliyet ve liyakat odaklı herkesin yükselebileceği bir kariyer sistemi içinde kadrolu yönetim sistemine geçilmelidir. Özellikle ağır çalışma şartları yüzünden fazlasıyla yıpranan ve iletişim yetenekleri bozulmaya başladığı için en fazla tartışma öznesi olan asistan hekimlerin durumlarında iyileştirici önlemler alınmalıdır. Hekimlerdeki akademik kariyer unvanları gibi diğer sağlık mesleklerinde de akademik ve kıdem odaklı kariyer unvanları tanımlanmalı ve her seviyede farklı yetkiler ile donatılarak saygınlıkları desteklenmelidir. Bu teşvikler sağlık personelinin gelişme ve yenilenme duygularını da güçlendirecektir.

Kur'an-ı Kerim'deki ifadesi ile, bir insanı kurtarmanın bütün insanlığı kurtarmış gibi değerli ve kutsal bir iş olan sağlık hizmetinde yer alan bütün mesleklerin, tam bir dayanışma ve huzur içinde icra edilebildiği günleri en yakın zamanda görme arzusu ve duası ile, bütün sağlık çalışanı dostlarıma selam ve saygılarımı sunuyorum.

Ercan ÖZÇELİK

Sağlık ve Sosyal Hizmet Ordusu Sendikası
İstanbul İl Başkanı

Görsel kaynağı: //equimanagement.com/articles/cut-conflict-29461

Modası Asla Geçmeyen Şeyler: Hamaset ve Cerbeze

Sözlüklerde Hamaset için; yiğitlik, kahramanlık, cesaret ve dinleyenleri etkilemek veya heyecandırmak amacıyla yapılan abartılı anlatım; Cerbeze'ye de, beceriklilik, girginlik, hilekârlık, aldatıcı sözlerle kurnazlık etme, haklı ve haksız sözlerle hakikati gizlemektir deniliyor.

Bu iki kavram bütün beceriksizlerin, suçüstü yakalananların, kifayetsiz muhterislerin, ehliyet ve liyakat yoksunlarının, tavşana bak derken malı götürenlerin, vazgeçilmez aparatları olmuştur. Bu yüzden, hiçbir zaman modaları geçmez diyorum.

Üyelerinin hayrına, doğru dürüst çalışma yapmayan sendikacıların, en çok kullandıkları araçlar bunlardır mesela. İtibar kaybı veya güven problemi yaşadıklarında; rakip sendika ile ideolojik kavga başlatmak, dış politika olaylarını kendi gündemlerinin başına alıp her yerde hamasi konuşmalar yapmak, milyona varan üyelerin mağduriyetleri devam ederken, sınırlı bir kesime verilen bazı hakları cerbeze ile büyütüp abartmak ve çok iş yapıyor gözükmek, başkalarının başlattığı süreç ve sonuçları kendi emeği ve başarısı gibi sahiplenip reklamını yapmak, 15 Temmuz gibi toplumun yüksek hassasiyet gösterdiği olayların rantını sömürmek, genel kurul kararlarını üyelerden gizlemek, iş ve torpil takibi için yapılan ziyaretleri sendikal faaliyet gibi göstermek.... Say sayabildiğin kadar, hepsine uyar, çoğunda sonuç verir, saf ve masumları kandırmayı sağlar.

Feminist STK yöneticilerinin hepsi, birer cerbeze ustalarıdır. Siz onlara süresiz nafaka zulümdür dersiniz, onlar cerbeze ile kadın cinayetlerini ve kadına şiddeti öne koyar ve sizi bunlardan tarafmış gibi gösterir. 2017'de cinayete kurban giden 2.187 kişiden sadece 409'u kadınlardan oluşuyor. Yani öldürülen insanların %81'i erkekler. Ama kadınların 100'de 1'i kadar gündeme alınmıyor. Her fırsatta kadın cinayetlerinin abartılarak gözlere sokulmasını, bu cinayetlerin etkisiyle hukuk ve uygulamada erkek düşmanlığının iyice kök salmasını amaçlıyorlar. Medya desteğiyle de bunu çok güzel başarıyorlar. Bir Allah'ın kulu da çıkıp demiyor ki; kadın da olsa, erkek de olsa öldürülenler bizim insanlarımızdır! Cinayetlerin sebeplerini araştırmalı ve bu işin bataklığını kurutmaya yönelik çalışmalıyız. Hiç kimse durup dururken katil olmak istemez! Sapık ve sadist bir kaç manyak çıkarsa, bunların da cezası idam ile en güçlü şekilde verilmelidir. Hukuk sistemi ve uygulaması adeta katil yetiştiriyor! Bu işten rantı olanlar da gizleyemedikleri bir sevinçle şiddeti körüklüyor, mevzuat, uygulama ve medya yoluyla kışkırtmaya

devam ediyorlar.

Beceriksiz ve kibir deryası bazı siyasetçiler, boylarından büyük laflar edip altında kaldıklarında, yanlış işleri açığa çıktığında, aynı değişmeyen taktiği uyguluyorlar. Önce gözlerine kestirdiklerine itibar suikasti ile kişisel sindirme ve linç kampanyası başlatıyorlar. Kampanya başarılı olmazsa, kendi şişkin egolarını partilerinin eşdeğeri haline getirerek, yapılan eleştirileri mensubu oldukları partiye ve lidere yönelikmiş gibi göstermeye çalışıyorlar. Bu manevra da kurtarmıyorsa, son çare olarak doğrudan terör ithamı, hainlik yaftası, İslam'a, Kur'an ve Peygambere saldırı varmış, kendileri de güya onları savunuyormuş gibi yaparak aklanmaya uğraşıyorlar. Şıracının şahidi bozacı olacağı için, aynı tiyetteki arkadaşlarıyla muazzam bir dayanışma içinde oluyorlar. Bu kurnazlığın, hamaset ve cerbeze oyunlarının, sağcı, solcu, dindar, seküler farkı olmaksızın, her kesimden siyasetçi tarafından kullanılabilirdiğini görüyoruz.

Meşru hakların talep edildiği durumlarda, yine hamaset ve cerbeze ikilisi devreye giriyor. Örneğin, SGK primlerini kanunda belirtilen miktarın neredeyse iki katını ödedikleri halde, müktesep hakları 4447 sayılı kanunla gasp edilen Emeklilikte Yaşa Takılanlara kimse haksızsınız diyemiyor. Ama EYT nin hakları verilirse SGK batır diye cerbeze yapıyorlar. Bütün emeklilere yılda iki defa prim dağıtabilen SGK batmıyor, belediye ve şirketlerden trilyonluk SGK primleri tahsil edilmeyince batmıyor, ama EYT lerin hakları söz konusu olunca imkansız deniliyor. Aslında bu iş kedi ile ciğer hikayesi gibi. SGK primlerle dönüyorsa EYT'lerin iki kat ödediği primler nerede diye sormak lazım. EYT mevzusunda mağdur ve mazlum bırakılanların yöneticilere güveni kalmamıştır. Hamaset ve cerbezeye karınları doymuştur.

15-18 yaş arası gençlerin yapmış oldukları evlilikler yasaklanıyor ve tecavüz cezasıyla gençler hapiste çürütülüyor. Bu gençlerin eşleri ve çocukları da dışarıda her şeyden yoksun, perişan bırakılıyor. Ailelerinin bilgisi dahilinde akranlarıyla evlenen, zinadan korunmaya çalışan gençlerimizi yokluğa mahkum ediyoruz. Gençlerin karşılıklı rıza olma şartı ile zina özgürlüğü var ve neredeyse bütün medya tarafından da teşvik ediliyor. Zina serbest, nikah yasak! Şu anda hapislerde çürüyen, eşini ve çocuklarını göremeyen 8.000 civarında genç evlinin olduğu söyleniyor. Toplumdan yükselen feryatlar siyasetçilere ulaşamıyor. Bazen insafa gelip çözüm yoluna girdiklerinde, en azından hapiste kalanlara bir seferlik af gelmesi söylendiğinde, feminist örgütler ve aile düşmanı odaklar hemen çocuk tecavüzüne af geliyor diye cerbeze yapıyor, ortalığı karıştırıyorlar. Genç akranların severek yaptıkları evlilikler ile, genç kızların kendilerinden çok yaşlı adamlarla istemeden evlenmeye zorlanmalarını bir tutuyorlar. Siyasiler de onların şerrindense halkı üzmemeyi, geri adım atmayı tercih ediyor, Milleti kendilerine küstürüyorlar.

Ehliyet ve liyakat yoksunu bürokrat ve idarecilerde, hamaset ve cerbezeyi kullanmakta ustalaşır. Çünkü dikkatleri başka yönlere çekmeleri, çok mühim işler başarıyormuş gibi görüntü vermeleri gerekir. Her şey normal seyrinde gitmiş olsa, gerçek performansları ortaya çıkacağından, eksik ve hataları, neden oldukları zararlar sırtacağından, olağan üstü şartlar varmış imajını vermek isterler. Kriz döneminde hoşgörüler genişler, ayıplar görmezden gelinir. Her gelen enkaz devir almıştır, önceki yönetimin yanlışlarını toparlamakla meşguldür vs vs...

Hamaset ve cerbeze bütün kırıksıkları örten fondoten gibi makyaj için kullanılıyor. Ama kullanıldıkça değerini ve gücünü yitirdiğinin, altındaki cildi bozduğunun bilinmesi lazım artık. Günümüzde iletişim ve bilgi kaynakları zenginleştiği için, tek taraflı sansürlü-çarpıtmalı beyanlar, asılsız iddialar işe yaramıyor. Sadece başvuranın prestij ve karizma kaybına yol açıyor.

İnsanların, hamaset ve cerbeze yapanları kolayca ayırt edebildiğini, hüküm vermeden önce araştırmayı alışkanlık haline getirdiğini, eskisi gibi dolmuşa gelmediğini anlamamız lazım. Burun havaya yükseldikçe, ayağın çukura ve pisliğe düşme olasılığı artar. Kibirden uzak durarak işimize bakmak, yapabileceğimiz işe talip olmak ve yapamadığımızı anladığımızda geri çekilmeyi de bilmek gerekir.

Yüce Rabbim bizlere hamaset ve cerbezeye tenezzül etmeyen liderler ve yöneticiler göndersin. Hamaset ve cerbeze simsarlarının şerlerinden de muhafaza eylesin. Amin...

Görsel Kaynağı: <https://ptexgroup.com>

Çalışanlar Neden Mutsuz?

Çalışanların hemen hepsi, işleri olduğu ve rızıklarını helalinden kazanabildikleri için, haline şükreder ve çalışamayanlara da dua eder. İnsan olmanın ve bizleri sayısız nimetlere boğan Rabbimize imanın gereği budur. Rabbimizle bir sorunumuz yok ama kullarıyla çok işimiz var. Kendilerine verilen cüz-i iradeyle Allah'ın kullarına zulmü reva görenleri, heva ve heveslerinin peşinde yoldan çıkanları, adalet düşüncesini sürekli iğfal edenleri de konuşmak lazım.

Daha önce birkaç yazıya böldüğüm çalışan sorunlarını tek yazıda özetle derlemeye gayret edeceğim.

GELİR PAYLAŞIMI DENGESİZLİĞİ

Külfette birlik iyidir ama nimette de birliği de gerektirir. Zor zamanlarda en büyük fedakarlıkları yapan, vatan ve millet için canından, kanından ve malından kolayca geçebileceğini, en son 15 Temmuz kalkışmasında olduğu gibi, defalarca gösterebilen halkımızın çoğunluğu çalışan emekçilerdir. Almaya gelince sınırsız cömertliği beklenen, vermeye gelince de pintilere rahmet okutulan çalışanlarımız değil midir? Kısaca ülke gelirlerinin paylaşımında en çok dışlananlar çalışanlardır.

Sağlıklı yapılmayan ve piyasa denetiminden uzak tutulan ücret politikaları hep çalışanların aleyhine işler. Maaşlardaki dengesizlikler hem kamuda hem de özelde devam ediyor. Emekliler arasında bile uçurum gibi farklar var.

EYT VE ABO ZULMÜ

2008 yılında yapılan 5510 sayılı kanunla sigortalıların aylık bağlama oranları (ABO) iyice düşürülmüş ve çalışılan her yıl için 2016'dan itibaren sadece %2 (yüzde 2) layık görülmüştür. Bu ne demektir? Asgari ücretle en az 25 yıl çalışan bir sigortalı emekli olduğunda asgari ücretin ancak %50'si kadar emekli (yaşlılık) maaşı alabilecektir. En son yapılan zamla 2020 TL olan asgari ücrete göre hesaplırsak 1010 TL ediyor. Bu parayla geçinebilecek bir babayığit var mıdır?

2008 ABO katsayısı öyle bir eziyet getirdi ki, halen çalışanların gün sayısı arttıkça yani daha fazla prim yatırdıkça, çalıştıkları her yıl için gelecekteki emekli maaşları daha da azalıyor! ABO'yu düşüren kanunu hazırlayan ve onaylayanların gelecekte milyonlarca kişinin ahını ve bedduasını almayı garantilediklerini söyleyebilirim. Tıpkı 1999 da 4447 sayılı EYT (Emeklilikte Yaşa Takılanlar) kanununu çıkaranlar ve halen devam ettirenler gibi.

ABO dışında emeklilik maaşına yansıtılmayan ama vergileri o biçim kesilen ek gelirlerin eksilmesi nedeniyle, çalışanlar mecbur kalmadıkça emekli olmak istemiyor. Bedeni iflas etse de, çocuğun okulu var, düğünü var, evin borcu var gibi zorunlu nedenlerle, sürünerek de olsa işe gidip gelmeye uğraşiyor.

SOSYAL DESTEK BÜTÇESİNİN DÜŞÜKLÜĞÜ

Genel Bütçeden SGK'ya ayrılan pay gelişmiş ülkelerin çok gerisindedir. Gelişmenin bir göstergesi de devletin sosyal güvenlik sistemlerine olan katkısıdır. Bizde bu pay artmadığı gibi, prim ödemesi olmayan mağdur kesimlere yönelik bazı sosyal güvenlik harcamaları da SGK'ya yüklenmiştir. Emekçilerin kesintileriyle kurulan İşsizlik Fonundan, emekle ilgisi olmayan banka gibi kurumlara fon çıkarılması da ayrı bir garabettir.

KANUNLARIN GELİŞGÜZEL DEĞİŞİBİLİRLİĞİ

Çalışanların Yasama Organı olan Yüce Meclise fazla güveni kalmamıştır. Çünkü 1999 da depremden birkaç gün sonraki hengame içinde Milletten kaçırılarak çıkarılan 4447 Sayılı Kanunla milyonlarca çalışanın müktesep emeklilik hakları gasp edilmiştir. Kanunlar aleyhte geriye doğru işletilemezken, eski sigortalıların haklarına el konulmuş, türlü bahanelerle hukuk faciası yaşatılmış ve oldu bittiye getirilmiştir. Bir daha benzer faciaların yaşanmayacağına çalışanlar emin değildir. Kanunların saygınlığı ve genel hukuk kaideleri, çalışanların aleyhine örselenmiştir.

MESLEKLER ARASI AYRIMCILIK ve YIPRATAN YIPRANMA PAYI UYGULAMASI

Tamamen aynı amaçla çıkarılan kanunlar ve hakların uygulanmasında bile çelişkiler, kayırmalar, haksızlıklar diz boyudur. Örneğin, işle ilgili tehlike ve risklere maruziyet nedeniyle bazı meslek mensuplarına verilen yıpranma hakkının uygulanması da sorundur. Ordu ve Emniyet meslek mensuplarının tamamı, çalışma süreleri boyunca yıpranma hesabına eksiksiz katılmaktadır. Ama son çıkan torba yasa ile sağlık mensuplarına sözde verilen yıpranmanın fiilen faydası sıfıra inmiştir. Çünkü;

- Sağlık hizmeti bir ekip işi olmasına ve bu hizmetten kaynaklanan risklere hemen hepsi maruz kalmasına rağmen, fiilen personel arasında ikilik çıkarılmış ve sadece Sağlık Hizmetleri Sınıfına ve onların da aktif olarak hastalara yönelik iş yapanlarına verilmiştir. Yani, kaza yerine canı pahasına hızla giden bir ambulansın içindeki doktor ve hemşire yıpranıyor, ama o ambulansı süren ve kaza olursa ölebilecek olan sürücü yıpranmıyor sayılıyor. Hastanelere sağlam giren ziyaretçiler dahi risk altındayken, bütün gün oralarda çalışan idareciler, memurlar, yardımcı hizmetler ve diğerleri yıpranıp riske maruz kalmıyor mu?

- Halen çalışanların fiili süreleri yıpranma hesabına katılmamış ve sağlıkta büyük dönüşümü gerçekleştiren, en büyük sıkıntıları atlatıp halkımıza hizmette çağ atlatanların emekleri adeta çöpe atılmıştır. Verilen yıpranma payı ancak işe yeni girenlere yarayacaktır.

- Sağlıkçılara 5 yıla 1 yıl vaadi yapılmış, en az 5-6 yıl bekletilmiş ve kağıt üzerinde 6 yıla 1 yıl gibi çıksa

da fiilen 11 yıla 1 yıl gibi uygulanabilir olmuştur. Çünkü yıpranma hesabına tatiller girmiyor, mesailerin de ancak fiili sağlık hizmeti verildiği yöneticiler tarafından beyan edilen kısımları katılabiliyor. Dayatılan sistem adeta yıpranma hakkına erişmek için kırk takla attırıyor.

ADALETSİZ VERGİ DİLİMİ UYGULAMASI

Gelirlerine oranla en fazla vergi veren kesim çalışanlar yani bordrolu mahkumlardır. Milyon dolarlık transfer ücretleri alan futbolcular sadece %15 gelir vergisi ödüyor. Ama gariban bir memur Ocak ayında %15 le başlayıp, 2-3 ay içinde %20'ye geçip, en çok paraya ihtiyaç duyduğu Eylül-Ekim aylarında %27 vergi dilimine sokulmuş oluyor. Neden? Kaçacak bir yeri olmadığı için mi?

Mecliste bütün güç merkezlerinin temsilcileri ve lobicileri yer alabiliyor. Çalışanlar ise sadece seçim zamanlarında, bir parmak bal çalınıp oylarının alınması için küçük jestlere veya iktidar-muhalefet tartışmalarında malzeme niyetine gündeme gelebiliyor. Ayrıcalıklı meslek mensubu çalışanlar diğerlerinden daha şanslı tabii ki. Onlara özel yasalar ve kıyaklar da çıkmıyor değil. Mesela, Sağlık Bakanlığı içindeki Doktor çalışanlar. Bakınız: Son torba yasa.

İSRAF ve LÜKS DÜŞKÜNLÜĞÜ

Çalışanlardan sonsuz sabır, tevekkül, azim, gayret, kanaat vb beklenirken, yöneticilerin dudak uçuklatan lüks ve şatafata düşkün hayatları, müsrifçe yapılan harcamalar birer elem kaynağı olarak yansıyor. Bizler bunun için mi çalışıyoruz dedirtiyor. Sendika ağalarının da bu şatafata özenmeleri ve üyelerine tepeden bakmaları üzerine tuz biber oluyor.

EHLİYET ve LİYAKATE UYMAYAN ATAMALAR

İşe alımlarda ve atamalarda ehliyet ve liyakat esaslarından ziyade; partici kadrolaşması, hemşehri fetişizmi, sendika kayırmacılığı, eş-dost akraba öbeksleşmesi, cemaat-tarikat tutuculuğu, mezhep birliği arayışları ve çıkar esaslı gruplaşmaların etkisi yoğun hissediliyor. İnsanlar sırf işe alınmak için araya girince, bu nahoş yapılaşmaları da beslemiş oluyor. Bu yapılara boyun eğerek işe girenler veya yükselenler de, içeriye sokulan birer eleman ve hatta militan görevini üstlenmiş bulunuyorlar. Bu durum sürekli kaygı ve mutsuzluk kaynağına da dönüşebiliyor.

Ehil ve liyakat sahibi olmayan yöneticiler diğer çalışanlar için tam bir eziyet kaynağına dönüşebiliyor. Şahsi yetersizliklerini kapatabilmek ve hırslarını tatmin edebilmek için, astlarına karşı terör estirip, üstlerine ise olağan üstü yalakalık ve şirinlik gösterisi yapıyor. Çalışanların arasına nifak sokarak birliklerini ve huzurlarını bozmayı marifet sananları da var bunların.

YAŞLI İŞSİZLİK SORUNLARI ve İŞE ALIMLARDA HAKSIZ YAŞ SINIRI

EYT zulmüyle duyulmaya başlanan yaşlı işsizler sorunu gün geçtikçe büyüyecek ve toplumun dert odağı olacak gibi duruyor. Çünkü kamu ve özel sektör yaşlı işçi/memur düşmanı gibi davranıyor. Kamu 35'den büyük personel almıyor. Özel sektör zaten bir bahaneyle yaşlıları işten çıkarıyor. Çünkü sistem gençleri almaya teşvik ediyor. SGK teşvikleri, düşük maaş giderleri vb ile gençler daha gözde. Memurlar dışında kalan tüm çalışanlarda, yaşlanırken işten çıkarılma korkusu kök salıyor.

Son zamanlarda nereye baksanız yabancı uyruklu çalışanları görürsünüz. Mahalledeki çorbacıda bile servis yapan Türkmen, Afgan, Suriyeli, Özbek asıllı elemanlar var. Yabancı işçilerin ucuz ve hor kullanılabilen iş gücü olarak tercih edilmesi, yerli çalışanlar için daralan iş sahası ve haksız rekabet olarak yansıyor. Bugün basit nitelikli hizmet ve imalat sektöründe gelişen bu durumun, yarın daha da derin, katma değerli ve teknik alanlara da yayılmayacağını kim garanti edebilir?

Genç işçiler yaşlı çalışanları, yabancı uyruklu işçiler de genç işçileri tehdit eder haldedir.

İFTİRA ve DİĞER HAKSIZLIKLARA KARŞI KORUNMASIZLIK

At iziyle it izinin karışabildiği günleri yaşıyoruz. Hiç bir çalışanın alçakça bir iftira ve yalancı şahitlikle işinden ve hatta özgürlüğünden olmayacağına emniyeti bulunmamaktadır. Adalet sistemindeki aksaklıklar ve gecikmeler nedeniyle, gerçekten masum olduğu ispat edilen bazı KHK mağdurlarının işe dönüşleri de işkence gibi eziyetli ve uzun bir süreç aldığı için, küskün ve kızgınlar ordusuna nefer sağlamaktadır. İşgüzar yöneticilerin mahkeme ve OHAL Komisyonu kararlarını uygulamadaki basiretsizliği veya kasıtlı geciktirmeleri de durumu iyice kötüleştirmektedir. Yani bütün çalışanlar iftira ile mağdur edilebilir, masum olsalar da geri dönüşleri imkansız gibi zor haldedir. Vaziyet bu olunca; herkes kabuğuna çekilmeye, paranoyak duygular yaşamaya, inandığı hak ve hakikatleri dahi söylemekten korkar hale gelmeye başlamıştır.

YARDIMCI HİZMETLER VE GENEL İDARİ HİZMETLER SINIFI SORUNLARI

Kamu çalışanları içinde, Yardımcı Hizmetler Sınıfı ve Genel İdari Hizmetler Sınıfı gibi kesimlerin, katlanmak zorunda kaldıkları adaletsiz gelir paylaşımı ve kariyer zorlukları da önemli birer mutsuzluk kaynağıdır. Sözler verilip tutulmayan, sendikalarca duyguları sömürülen ve daima ertelenip ötekileştirilen gruplardır onlar.

Taşeron işçilerin sürekli işçi kadrolarına alınmaları sürecinde emekli olan veya işe başlamayan personelin yerine işe alımlar yapılmadığı için, kamu kurumlarında eksik personelden kaynaklanan büyük sorunlar yaşanmaktadır. İŞ-KUR üzerinden tamamlanması öngörülen eksikler halen giderilmediği için, 2018 Nisan ayından bugüne kadar temizlik, güvenlik, veri giriş gibi alanlarda önemli sayıda eksik personelle hizmet verilmeye çalışıldığından, herkeste yorgunluk ve mutsuzluk baş göstermektedir. Personel eksikliği hizmetleri aksatma noktasına gelmiştir.

YAYGIN VERGİLER ve HAKSIZ ÖDEMELER

Maaşının neredeyse %40 lık bölümü vergi ve diğer kesintilere giden çalışanların elinde kalan paranın büyük bir kısmı da, her şeyden alınan dolaylı vergiler ve harçlara gitmektedir. KDV ve ÖTV ler sinsi birer maaş ortağı olmuştur. Ayrıca su, doğalgaz ve elektrik faturalarına eklenen haraç gibi ödeme kalemleri de mütevazı aile bütçelerini sömürmektedir.

Etrafımızı sıra dağlar gibi kuşatan vergi ödemelerine rağmen, devlet okullarında çocuklarımıza hizmet edecek hademelerin veya güvenlikçilerin maaşlarını ödemek zorunda bırakılmamız resmen zulümden başka bir şey değildir.

VERGİ KAÇIRANLAR ve ÖDEMEYENLER DAHİL TÜM YÜKLERİN ÇALIŞANLARA YANSITILMASI

Çalışanların vergi kaçırmaları mümkün değildir. Zaten ellerine geçmeden tahsilatı yapılır. İş adamı ve şirketlerin ödemekten kaçındıkları vergilerle cezalarının affedilmediği bir dönemi ise hiç hatırlamıyorum. Kriz denir, şu denir, bu denir ve sonunda ya hepsi veya yarısından fazlası bir kalemde silinir. Bu sefer düzenli vergi ödeyenlerde enayi gibi hissedip imkanı olduğu halde ödemekten çekinir. Sonunda onlarda affedilir. Olan yine gariban çalışanlara olur.

SONUÇ

Bütün bu kahır ve eziyet durumlarının üzerine, çalışanlarla ilgili önemli bir teşrik-i mesaisi duyulmayan, bütün icraati başkalarının ziyaret, gezi ve sözlerini aktarmaktan ibaret gibi davranan, EYT zulmü gibi çalışanların önemli bir kısmınının 19 yıllık zulüm hikayesini görmezden gelerek, en sonunda mecbur

kalinca da

" **konuşmuş olmak için konuşan** " bir Sayın Çalışma Bakanımız var.

Daha ne olsun?!!

Görsel Kaynağı: <https://anticancer.news>

Etkili Sendikacılık Nasıl Olmalıdır?

İnsanlar arasındaki hak ve adalet mücadelesi, dünya döndükçe devam edecek bir süreçtir. En sonunda hesap gününde; kimin haklı, kimin haksız olduğunu söyleyecek ve gereğini yapacak olan da Yüce Rabbimizdir.

Peygamber Aleyhisselam bizlere, bir kötülük gördüğümüzde elimizle, yapamazsak dilimizle düzeltmeye çalışmamızı, bundan da aciz kalırsak, kalbimizle buğz etmemizi emretmiştir.

Sendikalar, hak ve adalet mücadelesinin kurumsal yapılarındandır. Üyelerinin haklarını savunmak ve geliştirmek en temel görevleridir.

Faaliyetlerini yaparken de, ekonomik ve sosyal gerçekliğe uygun, adilane yaklaşımlarda bulunmaları da, topluma karşı olan ahlaki sorumluluklarıdır.

Vur-kaç fırsatçılığı, hep bize bencilliği yerine; sürdürülebilir, makul, dengeli ve diğer grupları da gözetir tavırlar sergilemeleri beklenir.

Yılların birikimi, emek ve gözyaşları ve hatta, canlarından olan insanların sayesinde ulaşılan, sendikal faaliyet haklarının doğru icra edilmeleri lazımdır.

Sözü daha fazla uzatmadan, etkili ve güçlü sendikacılığın nasıl olabileceği ve temel sorunlar hakkında görüşlerimi paylaşmak istiyorum:

- Sendikalar, tabanlarının ve üyelerinin yapısına uygun ve orantılı faaliyetlerde bulunmalı. Taleplerinin ağırlık merkezini üyelerinin yoğunluğu oluşturmalıdır. Çeşitli çıkar beklentileri nedeniyle, asıl tabanlarını ihmal ederek, başka gruplara yaranmaya çalışanların doğru sendikacılık yaptığı söylenemez.
- Sendika delegelerinin seçimi, şeffaf ve adil şartlarda yapılmalıdır. Herkese ulaşan seçim duyuruları ile, katılımın yüksekliği aranmalıdır. Kapalı kapılar arkasında, kimselere haber verilmeden, önceden hazırlanmış listelerle, sözde seçim tiyatrosu oynayanların alacakları kararlar ipotekli olacağından, bağımsız ve bağlantısız olamaz. Adrese teslim seçilen delegelerden, adrese teslim şakşakçılık ve koşulsuz itaat çıkar.
- Delegelerin tabanı temsil gücü yüksek tutulmalıdır. Belirli şehirlere, etnik gruplara, siyasi görüşlere ve mesleklere dayalı yapılanma ile; tabanı yansıtmayan, suni çoğunluklar kurulmasına müsaade edilmemelidir. Temsil kabiliyeti düşen delegelerin, iradeleri de zayıflayarak, başkalarının güdümünde davranmak zorunda kalacakları bellidir. Sendikacılığı, kendi çevresine menfaat temin etmekten öteye götüremeyen, dar görüşlü ve bencil kişiler yüzünden, insanların güveni sarsılmakta ve birlikte hareket etme kararlılığı kırılmaktadır. Çünkü, çarpık seçilen delegeler içinde, kendi çevrelerinin temsilcilerini göremez ve aidiyet duygularını besleyemezler.
- Sendikaların, özellikle yöneticilik pozisyonları için sıçrama tahtası olarak kullanılmasına fırsat verilmemelidir. İster sağcı olsun, ister solcu, ister ülkücü olsun, ister komünist, her sendikanın ağaları vardır ve bunlar da fırsatını buldukları anda, kendilerini destekleyen siyasi partiden milletvekili olmaya gayret ederler. Şansları yaver giderse Bakan bile olabilirler. Siyasette tepelere tırmanınca da, eş, dost, çoluk-çocuk, damat, akraba ne varsa, kamuda veya kamunun etkisindeki kurum ve firmalarda, en güzel görevlere getirmeye başlarlar. Böylece gariban sendikacılıkla başlayan maceraları, her yere kök salmış hanedanlara dönüşür. Siyasette koltuk bulamayan sendikacılarda, kamuda artık Allah ne verdiyse; Daire Başkanlığı, Genel Müdürlük veya Kurul Üyelikleri gibi, daha mütevazı makamlara geçmeye çalışırlar. Merkezdeki ağalar böyle yapınca, taşradaki beylerimiz boş kalır mı? Onların ne suçu vardır? Onlarda, nerede boşluk bulabilir veya kimlerin koltuklarını kaydırabilirlerse, kurum ve kuruluşların yöneticilik makamlarını işgal etmeye odaklanırlar. Haklarıdır ama, bunca zaman sendikada ne emekler verip, milletin işleriyle uğraşmışlar, toplantı ve bilumum etkinliklerde ağalarla boy gösterip, alkışlar yaparak resimler vermişler. Onlar makamlara gelmesin de, kimler gelsin? Efendim? Ehliyet ve liyakat mı dediniz? Sendikadan dedik ya, daha ne kurcalayıp fitne çıkarıyorsunuz? Fazla konuşmanız hayra alamet olmaz ha, bilirsiniz!

▪ Sendikalar, yönetici atamalarında pazarlık ve iş takipçiliği basitliğine düşürülmemelidir. Eğer bir sendika, hangi yönetici personelini üye olmaya daha çok zorlar veya, tuhaf ta olsa her talebimizi karşılar mantığıyla kulis yapmaya odaklanırsa, ne o sendikadan, ne de o sendikanın desteklediği yöneticilerden fazla hayır gelmeyeceği bilinmelidir. Sendika referansı, ehliyet ve liyakat değerlerinin üzerine çıkarılıyorsa, Peygamber Aleyhisselamın *“İş ehli olmayana verildiği zaman, kıyameti bekle.”* sözüne muhatap olacağımızı da hatırlamamız gerekir.

Sendika yöneticileri ile sendika temsilcileri arasında, pin-pon topu gibi dönen, zoraki ve dışa kapalı ziyaret-etkinlik çemberleri kırılmalıdır. Ne demek istiyorum? Nedense, ilçe ve il sendika yöneticileri, hep sendika temsilcileri hasta olduğunda veya onların mutlu gün törenlerinde boy gösterir. Yöneticilerin fani üyelerle ilgilenmesi için, ancak medyatik dayak veya ölüm gibi ağır olayların meydana gelmesi gerekir. Verilen resimlerin büyük bir çoğunluğu, yönetici-temsilci arasında dönüyor. Zaten temsilci ve delegeleri de yöneticiler tayin ettiği için; sen, ben, bizim oğlan etkinliklerinden öteye gidemiyorlar.

Sendika yöneticilerinin veya temsilcilerinin makamları ziyaret hastalıklarını da tedavi ettirmeleri gerekir. Elbette, belirli zamanlarda ve gerektiğinde ilgili kurumun yöneticileri ziyaret edilmeli ve üyelerin sorunları hakkında görüşmeler yapılmalıdır. Ama bizim ülkemizde böyle olmuyor. Ankara'daki sendika ağaları zaten ulaşılmaz yüce dağlarda ve meclislerde geziyorlar. Değil ki onlarla görüşmek ve sorunlarını paylaşmak, bir etkinlikte lütfederlerse tokalaşmak bile her faniye nasip olamıyor. Yerel sendika derebeylerimize gelince ise, kurum ziyaretleri bir nevi protokol ağırlığı ile, dik burunlu, kibirli tavırlar içinde, doğrudan yöneticilerin makam odalarına hızlıca geçiş şeklindedir. Nasibiniz olursa ve denk gelmişseniz, girerken ve çıkarken sadece selamlaşır ve tokalaşırsınız. Onun sizi dinlemeye niyeti ve sözde zamanı da yoktur. Siz de ona ayak üstü derdinizi açacak kadar rahat olamazsınız zaten. He he deyip geçersiniz. Zira, defalarca davette bulunsanız da derebeylerimizin size ayıracak vakti ve enerjisi söz konusu değildir. Hem sizin ne faydanız olabilir ki kendilerine? Ne işlerine yarayabilirsiniz? Ziyaretine gittiği kurumlarda, sıradan üyeleri görmezden gelerek, daima yöneticilerin odasında veya kuyruğunda bulunmayı marifet sayan, kibir küpü, ne oldum delisi sendika yöneticilerinden ve temsilcilerinden gına geldi herkese.

Sendika yöneticileri ulaşılabilir, erişilebilir ve konuşulabilir olmalıdır. Sendika yöneticiliğine soyunan insanların; daha anlayışlı olmaları, övgülerin yanı sıra eleştirileri de olgunlukla kaldırabilmeleri beklenir. İletişim bilgilerini gizleyen, sosyal medyada takipçilerini bile seçerek izin veren, kendisine şikayetçi olduğunuz konularda biraz baskı kurunca da, hemen su koyverip bozulan ve sizinle iletişimini temelli kapatmaya niyetlenen tiplerden sendikacı olmayacağı aşıkardır. Sendikacıların, en azından hayranlık besledikleri ve bir gün yerlerine geçmeye heveslendikleri siyasetçiler kadar ve aslında çok daha fazla ulaşılabilir ve konuşulabilir olmaları gerekir. Daha da ayrıntı vermenin bir faydası olur mu bilmem. Sendikacıları bilenler, ne demek istediğimi anlamıştır zaten.

Yazdıkça arkası gelen sendika sorunlarını daha fazla uzatmadan, ekleme ve düzeltme hakkımı da mahfuz tutarak, burada tamamlıyorum.

Allah-u Teala cümle işçi ve memur kardeşlerimizi, sararmış ve kuruluş gayelerinden sapmış sendikaların zararlarından muhafaza eylesin. Sendikalarımızın, en gariban üyesinden, en cafcıflı liderine kadar, her konuda adalet ve samimiyet üzere olmalarını da nasip ve müyesser eylesin.

Amin...

Görsel Kaynağı: <https://www.touchdynamic.com>